

Manifest za starajočo se družbo in medgeneracijsko povezovanje

Vir:

👉 Peti forum EPUO o prihodnosti izobraževanja odraslih:
STARAJOČA SE DRUŽBA IN MEDGENERACIJSKO POVEZOVANJE

👉 30. 11. 2021 po spletu

👉 organizatorji: Andragoški center Slovenije, Zveza društev upokojencev Slovenije
in Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

👉 spletna stran:
<https://epuo.acs.si/dejavnosti/forumi/starajoca-druzba>

UVOD:

Pričakovana življenjska doba se v Evropi, tudi v Sloveniji, podaljšuje. Sodobne razmere omogočajo večini posameznikov, da so tudi pozneje v življenju zdravi in sposobni še naprej delovati na trgu dela, v družbi nasploh, predvsem pa se vsestransko razvijati kot posamezniki in člani različnih skupnosti.

Načelo vseživljenjskosti učenja je pomembno za vse generacije, še posebno pa človeka plemeniti in krepiti v tretjem življenjskem obdobju. Z različnimi programi, projekti in drugimi dejavnostmi je namreč mogoče poskrbeti za enakopravno vključenost starejših odraslih na vseh področjih življenja.

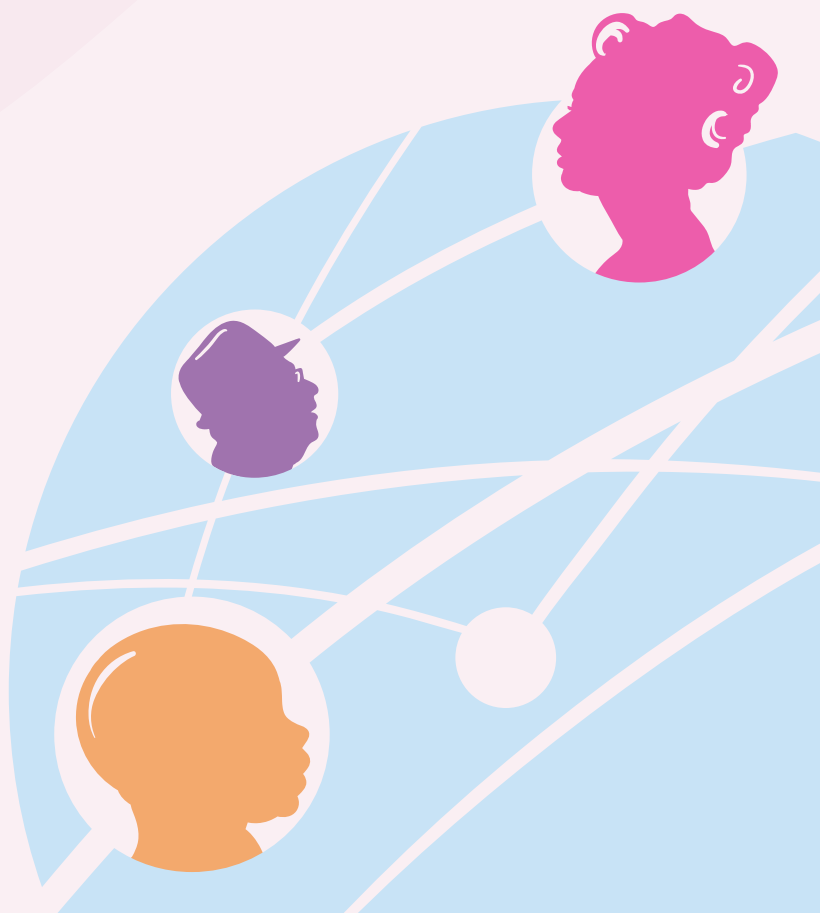
Celostni pristop k problematiki starajoče se družbe, ozaveščanje in gojenje vrednot, ki generacije povezujejo, ne pa razdvajajo, preseganje predsodkov in oblik diskriminacije, vzpostavljanje konkretnih oblik medgeneracijskega sodelovanja – vse to so izzivi sodobne družbe.

Pomembno vlogo pri njihovem naslavljanju imajo institucije, ki zagovarjajo in ščitijo pravice starejših do dostojnega, polnega življenja ter jim omogočajo druženje, učenje in (so)delovanje. Skupno učenje in delo pa povezujeta ne le pripadnike iste generacije, temveč lahko vzpostavljata trdne, spoštljive vezi med ljudmi v najširšem smislu.

TEMELJNA PRIPOROČILA:

- Krepitev medgeneracijskega sodelovanja in solidarnosti je preizkušen način spopadanja z izzivi starajoče se družbe. Tkanje niti med predstavniki in udeleženci programov in mladih je prava pot. Izkazalo se je, da imamo veliko programov, ki osrečujejo.
- Mladi ne pridobijo od starejših le materialnih dobrin, ampak tudi znanje in številne življenjske modrosti. Tudi mladi starejšim nudijo veliko več kot le znanje digitalnih spretnosti. Seznanjajo jih s svojimi pogledi in širijo njihova obzorja. Z njimi se pogovarjajo o življenjskih izkušnjah in jim s tem dajo potrditev.
- Medgeneracijski centri dosegajo odlične rezultate. Ti so posledica prizadevanj, srčnosti, predanosti zaposlenih in prostovoljcev. Programi prispevajo k zmanjšanju osamljenosti starejših in njihovem boljšemu vključevanju v družbo. K razvoju področja poleg številnih vključenih organizacij bistveno pripomore podpora občin.

- Izobraževanje starejših je izobraževanje za življenje in spreminja podobo starosti. Od študentov zahteva odločitve za izobraževanje, odgovornost in kontinuiteto.
- Programi za starejše nudijo veliko več kot le učenje in dosegajo najrazličnejše cilje. Gre za družbeno angažirano izobraževanje, ki nastaja med ljudmi in se vrača v okolje. Učenje starejših vedno vključuje sodelovanje in skrb za drugega.
- Medgeneracijsko sodelovanje predpostavlja delovanje tistih, ki bodo sodelovali. Starejši morajo najprej delovati, da bodo lahko sodelovali z mladimi. Starejši lahko mladim odpirajo pot na trg dela in kažejo nove priložnosti.
- Družbene spremembe vodijo v povečanje potrebe po oskrbovalcih na domu. Ustrezno finančno vrednotenje bo dalo temu delu večjo družbeno veljavo. Dolgoročno družbenih problemov ni mogoče reševati s prostovoljnim delom.
- Starejši so osamljeni, zapostavljeni. Radi bi karkoli delali, pomagali, želijo potrditev, občutek, da so koristni, zato jih je smiselno vključiti kot prostovoljce. Izkušnje kažejo, da izkušnja prostovoljstva bogati vse vključene.

Pozivi

1. Starejšim odraslim bi morali omogočiti, da po upokojitvi delajo, če želijo, in tako tudi nekaj dodatno zaslužijo.
2. Prostovoljstvo (starejših) je treba sistemsko urediti, ne zgolj razumeti kot 'zastojno delo'. Za krepitev kompetenc prostovoljcev, ki so izjemnega pomena, je treba predvideti sredstva na državni ali lokalni ravni. Ljudje naj po upokojitvi živijo dalje – naj delujejo in se učijo.
3. Strategije in politike o staranju naj temeljijo na človekovih pravicah, vseživljenjskem učenju, medsektorskem pristopu in priznavanju prispevka starejših v družbi.
4. S sobivanjem in soodločanjem je treba preprečevati odklonilen odnos do starejših in staranja na vseh ravneh, tudi v jezikovnem izražanju.
5. Vse moči je treba usmeriti v spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja in solidarnosti vključno s prenosom znanja.

